

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษารูปแบบและเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานที่เกษตรกรยอมรับ ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล 2) ทราบถึงระดับการยอมรับรูปแบบและเทคโนโลยีในการทำการเกษตรแบบผสมผสาน และ 3) ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับระดับการยอมรับรูปแบบและเทคโนโลยีในการทำการเกษตรแบบผสมผสานที่เกษตรกรยอมรับใน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางข้อมูล ประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 รูปแบบและเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานที่เกษตรกรยอมรับ ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับรูปแบบและเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานที่เกษตรกรยอมรับในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะส่วนบุคคล

เพศ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 76.23) เป็นเพศชาย และ ร้อยละ 23.77 เป็นเพศหญิง (ตาราง 4) แสดงให้เห็นว่าในการทำอาชีพเกษตรกรรมจำเป็นต้องมีการใช้แรงงานในกระบวนการผลิตซึ่งโดยปกติแล้วหัวหน้าครอบครัวมักเป็นเพศชาย และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานที่ต้องใช้แรงงานเป็นหลัก ส่วนเพศหญิงที่มีถึงร้อยละ 23.77 นั้นแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันเพศหญิงต้องออกไปใช้แรงงานเหมือนกับเพศชายซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่เพศหญิงจะอยู่กับบ้านเป็นแม่บ้าน

อายุ

ตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่อายุน้อยที่สุดคือ 21 ปี และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 70 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 35.35) มีอายุระหว่าง 36-45 ปี รองลงมาร้อยละ 32.51 มีอายุระหว่าง 46-55 ปี ร้อยละ 18.03 มีอายุไม่เกิน 35 ปี และร้อยละ 14.21 มีอายุมากกว่า 55 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.76) อยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป (อายุระหว่าง 36-55 ปี) เป็นวัยทำงาน มีอาชีพที่ค่อนข้างแน่นอน รับผิดชอบต่อครอบครัว รู้จักใช้เหตุผล มีความสำนึกที่ดี มีความสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดี และมีสติปัญญาอยู่ในช่วงพัฒนามากที่สุด เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในวัยเหมาะสมกับการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ และประสบความสำเร็จ

ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.07) จบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ รองลงมาร้อยละ 3.55 ได้เรียนแต่ไม่จบหรือไม่เคยได้รับการศึกษาภาคบังคับ และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสัดส่วนที่เท่ากัน ในขณะที่ร้อยละ 2.73 และร้อยละ 1.09 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ป.วช. และอนุปริญญา หรือ ป.วส. ตามลำดับ (ตาราง 4) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาเพียงภาคบังคับเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากสังคมการเกษตรถือว่าอาชีพมีความสำคัญต่อการมีกินมีใช้ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวจึงไม่ใส่ใจกับการศึกษามากนัก เมื่อจบการศึกษภาคบังคับไปแล้วก็จะออกมาทำงานช่วยเหลือครอบครัวในขณะเดียวกันในอดีตระบบการศึกษามีเพียงระดับภาคบังคับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลนั้น พบว่ามีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 4 คน ผู้ให้ข้อมูลที่มีสมาชิกภายในครอบครัวน้อยที่สุดคือ 1 คน และผู้ให้ข้อมูลที่มีสมาชิกภายในครอบครัวมากที่สุดคือ 7 คน โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.83) มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 3-4 คน รองลงมาร้อยละ 22.13 มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 1-2 คน ร้อยละ 20.22 มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 5-6 คน และมีเพียงร้อยละ 0.82 มีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน (ตารางที่ 4) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีสมาชิกในครอบครัวค่อนข้างน้อย และจำนวนแรงงานในครอบครัวที่เข้ามามีบทบาทในการทำการเกษตรยังน้อยอีกด้วย เนื่องจากครอบครัวของคนไทยในชนบทส่วนใหญ่เมื่อบุตรมีครอบครัวก็จะแยกไปสร้างบ้านใหม่ ประกอบกับนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมให้มีการวางแผนครอบครัว

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

(n=366)		
ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	279	76.23
หญิง	87	23.77
อายุ (ปี)		
35 หรือน้อยกว่า	66	18.03
36-45	129	35.25
46-55	119	32.51
56 หรือมากกว่า	52	14.21
$\bar{X} = 44.99$	SD = 9.51	Min-Max = 21-70
ระดับการศึกษา		
ได้เรียน แต่ไม่จบ/ไม่เคยเรียน		
การศึกษาภาคบังคับ	13	3.55
ประถมศึกษาภาคบังคับ	326	89.07
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	3.55
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ป.วช.	10	2.73
อนุปริญญา หรือ ป.วส.	4	1.09
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)		
1-2	81	22.13
3-4	208	56.83
5-6	74	20.22
มากกว่า 6	3	0.82
$\bar{X} = 3.65$	SD = 1.31	Min-Max = 1-7

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 7.01 ไร่ ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตรน้อยที่สุดคือ 1 ไร่ และมากที่สุดคือ 41 ไร่ โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 34.15) มีจำนวนขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร ระหว่าง 4-6 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 32.51 มีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร ระหว่าง 7-9 ไร่ ร้อยละ 16.67 มีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร ระหว่าง 10-12 ไร่ ร้อยละ 11.20 มีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร 1-3 ไร่ และร้อยละ 5.46 มีขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร มากกว่า 12 ไร่ (ตาราง 5)

รายได้รวมในภาคการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้รวมในภาคการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 51,445.36 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 10,000 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 200,000 บาทต่อปี โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 38.25 มีรายได้รวมในภาคการเกษตรทั้งหมดระหว่าง 20,001-40,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 29.78 มีรายได้รวมในภาคการเกษตรทั้งหมดระหว่าง 40,001-60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.20 มีรายได้รวมในภาคการเกษตรทั้งหมดระหว่าง 60,001-80,000 บาทต่อปี ร้อยละ 10.38 มีรายได้รวมในภาคการเกษตรทั้งหมดไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี และรายได้มากกว่า 80,000 บาทต่อปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน (ตาราง 5)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ

	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
1-3	41	11.20
4-6	125	34.15
7-9	119	32.51
10-12	61	16.67
มากกว่า 12	20	5.46
$\bar{X} = 7.01$	SD = 3.58	Min-Max = 1-41
รายได้รวมในภาคการเกษตร (บาท/ปี)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000	38	10.38
20,001-40,000	140	38.25
40,001-60,000	109	29.78
60,001-80,000	41	11.20
มากกว่า 80,000	38	10.38
$\bar{X} = 51,445.36$	SD = 34,648.37	Min-Max = 10,000-200,000
รวม	366	100.00

ลักษณะทางสังคม

การเป็นสมาชิกกลุ่ม

ผลการศึกษาการเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.99) เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร รองลงมาร้อยละ 72.95 เป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 62.84 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และร้อยละ 28.42 เป็นสมาชิกกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (ตาราง 6) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มสหกรณ์การเกษตรสำนักงานกระจายไปทั่วถึงในท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นหน่วยงานที่คอยสนับสนุนปัจจัยทางด้านเงินทุนให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิก การกู้ยืมเงินมาลงทุนสามารถทำได้ง่าย เกษตรกรไม่จำเป็นต้องใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ ส่วนใหญ่จะใช้กลุ่มในการค้ำประกัน และมีเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิกไม่ค่อยยุ่งยากมากนัก

ตำแหน่งทางสังคม

ผลการศึกษาในตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 81.97 ไม่ได้มีตำแหน่งทางสังคม มีเพียงร้อยละ 18.03 เท่านั้นที่มีตำแหน่งทางสังคม โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 39.39 มีตำแหน่งเป็นกรรมการกลุ่มต่างๆ รองลงมาร้อยละ 27.27 เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 19.70 เป็นสมาชิก อบต. และร้อยละ 13.64 เป็นประธานกลุ่มต่างๆ

แหล่งเงินเชื่อที่นำมาใช้ในการเกษตรแบบผสมผสาน

ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.36) ระบุว่าใช้เงินทุนของตนเองในการทำการเกษตรแบบผสมผสาน รองลงมาร้อยละ 30.33 ใช้เงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในขณะที่ร้อยละ 14.21 ใช้เงินทุนจากญาติพี่น้อง และร้อยละ 2.73 ใช้เงินทุนจากการยืมเพื่อนบ้าน (ตาราง 6)

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรแบบผสมผสาน

ผลการศึกษาในตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.40) ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรแบบผสมผสานจากเอกสารเผยแพร่ทางการเกษตร รองลงมาร้อยละ 64.48 ได้รับข่าวสารจากสื่อวิทยุ ร้อยละ 51.91 ได้รับข่าวสารจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร ร้อยละ 38.52 ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 31.69 ได้รับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม

ผลการศึกษาในตาราง 6 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการฝึกอบรมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.81) เคยได้รับการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 2.19 เท่านั้นที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบผสมผสานเลยในรอบปีที่ผ่านมา โดยผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเฉลี่ย 2.11 ครั้งต่อปี มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมต่ำสุด 1 ครั้งต่อปี และมากที่สุด 5 ครั้งต่อปี ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 37.43) มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจำนวน 2 ครั้งต่อปี รองลงมาร้อยละ 34.92 มีประสบการณ์ในการฝึกอบรม จำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 16.48 มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจำนวน 3 ครั้งต่อปี มีเพียงร้อยละ 6.70 และ 4.47 เท่านั้นที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมจำนวน 5 ครั้ง และจำนวน 4 ครั้ง /ปี ตามลำดับ

การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตร

ผลการศึกษาในตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.81) เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร มีเพียงร้อยละ 2.19 เท่านั้นที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรในรอบเดือนที่ผ่านมา โดยผู้ให้ข้อมูลมีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรเฉลี่ย 6.04 ครั้ง/เดือน มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรต่ำสุด 1 ครั้งต่อเดือน และมากที่สุด 30 ครั้งต่อเดือน โดยผู้ให้ข้อมูลเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.28) มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวน 1-2 ครั้งต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 27.65 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวน 3-4 ครั้ง ร้อยละ 9.78 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวนมากกว่า 12 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 8.94 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวน 9-10 ครั้ง ร้อยละ 7.26 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวน 11-12 ครั้ง และร้อยละ 3.91 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรจำนวน 7-8 ครั้งต่อเดือน

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางสังคม

(n=366)		
ลักษณะทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกกลุ่ม*		
สหกรณ์การเกษตร	355	96.99
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	267	72.95
กลุ่มเกษตรกร	230	62.84
กองทุนหมู่บ้าน	104	28.42
ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มี	300	81.97
มี	66	18.03
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	18	27.27
สมาชิก อบต.	13	19.70
ประธานกลุ่มต่างๆ	9	13.64
กรรมการกลุ่มต่างๆ	26	39.39
แหล่งสินเชื่อนำมาใช้ในการเกษตรแบบผสมผสาน*		
ของตนเอง	349	95.36
ญาติพี่น้อง	52	14.21
เพื่อนบ้าน	10	2.73
รคส. และสหกรณ์การเกษตร	111	30.33
การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรแบบผสมผสาน*		
เอกสารเผยแพร่ทางการเกษตร	265	72.40
วิทยุ	236	64.48
วารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร	190	51.91
โทรทัศน์	116	31.69
เพื่อนบ้าน	141	38.52

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการฝึกอบรม (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	8	2.19
เคย	358	97.81
1	125	34.92
2	134	37.43
3	59	16.48
4	16	4.47
5	24	6.70
\bar{X} 2.11	SD = 1.14	Min-Max = 1-5
การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตร (ครั้ง/เดือน)		
ไม่เคย	8	2.19
เคย	358	97.81
1-2	112	31.28
3-4	99	27.65
5-6	40	11.17
7-8	14	3.91
9-10	32	8.94
11-12	26	7.26
13 หรือมากกว่า	35	9.78
\bar{X} 6.04	SD = 5.41	Min-Max = 1-30

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

รูปแบบและเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานที่เกษตรกรยอมรับ ในอำเภอศรีสำราญ จังหวัดสุโขทัย

จำนวนกิจกรรมการเกษตรที่ดำเนินการ

ผลการศึกษาจำนวนกิจกรรมการเกษตรที่ดำเนินการของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 77.32) ดำเนินกิจกรรมการเกษตรจำนวน 1-2 กิจกรรม รองลงมา ร้อยละ 17.49 ดำเนินการ 3-4 กิจกรรม ร้อยละ 4.10 ดำเนินการ 5-6 กิจกรรม และร้อยละ 1.09 ดำเนินการ 7-8 กิจกรรม (ตาราง 7)

รูปแบบการทำเกษตรแบบผสมผสาน

ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.19) มีรูปแบบการทำเกษตรผสมผสานแบบ พืช + พืช (ปลูกพืชอย่างเดียว) รองลงมา ร้อยละ 43.72 ดำเนินการแบบ พืช + สัตว์ (ปลูกพืชกับเลี้ยงสัตว์) ร้อยละ 3.28 ดำเนินการแบบ พืช + ปลา (ปลูกพืชกับเลี้ยงปลา) และร้อยละ 0.82 ดำเนินการแบบ สัตว์ + ปลา (เลี้ยงปลากับเลี้ยงสัตว์) (ตาราง 7)

เทคโนโลยีการทำเกษตรแบบผสมผสาน

ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 75.41) นำเทคโนโลยีการทำเกษตรแบบผสมผสานไปใช้โดยการนำเศษวัสดุมาทำเป็นปุ๋ยให้กับพืชและคลุมดินให้กับพืช รองลงมา ร้อยละ 43.72 นำเศษผักและฟางไปเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 3.55 นำน้ำจากบ่อปลาหรือพื้นที่การเกษตรไปรดพืช และร้อยละ 2.19 นำมูลสัตว์มาทำแปลงตอนและนำไปเลี้ยงสัตว์ (ตาราง 7)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามรูปแบบการทำการเกษตรและการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน

รูปแบบและการยอมรับ	จำนวน	ร้อยละ
(n=366)		
จำนวนกิจกรรมการเกษตรที่ดำเนินการ		
1 – 2 กิจกรรม	283	77.32
3 – 4 กิจกรรม	64	17.49
5 – 6 กิจกรรม	15	4.10
7 – 8 กิจกรรม	4	1.09
รูปแบบการทำการเกษตรแบบผสมผสาน		
พืช + พืช (ปลูกพืชอย่างเดียว)	191	52.19
พืช + ปลา (ปลูกพืชกับเลี้ยงปลา)	12	3.28
สัตว์ + ปลา (เลี้ยงปลากับเลี้ยงสัตว์)	3	0.82
พืช + สัตว์ (ปลูกพืชกับเลี้ยงสัตว์)	160	43.72
เทคโนโลยีการทำการเกษตรแบบผสมผสาน		
การนำเศษวัสดุมาทำเป็นปุ๋ยให้กับพืชและคลุมดินให้กับพืช	276	75.41
การนำเศษผักและฟางไปเลี้ยงสัตว์	160	43.72
การนำน้ำจากบ่อปลาหรือพื้นที่การเกษตรไปรดพืช	13	3.55
การนำมูลสัตว์มาทำแปลงตอนและนำไปเลี้ยงสัตว์	8	2.19

ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน

การศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานทุกด้านในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.16) โดยผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการปลูกพืชร่วมกับพืชในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.91) มีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.01) และมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.51) ตามลำดับ (ตาราง 8)

ตาราง 8 ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน

การยอมรับเทคโนโลยีการเกษตร แบบผสมผสาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการยอมรับ
ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช	2.91	0.72	ปานกลาง
ด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์	2.01	1.10	น้อย
ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์(ปลา)	1.51	0.78	น้อยที่สุด
รวม	2.16	0.59	น้อย

ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการปลูกพืชร่วมกับพืชโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.91) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับมากคือ การปลูกไม้ยืนต้นแบบผสมผสานอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 3.63) และการนำเศษวัสดุจากพืชมาทำเป็นปุ๋ยให้กับพืชและคลุมดินให้กับพืช (ค่าเฉลี่ย 3.43) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับปานกลางคือ การปลูกไม้ยืนต้นในนา (ค่าเฉลี่ย 3.04) และหัวข้อการปลูกพืชชั้นล่างร่วมกับไม้ยืนต้น ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.55) (ตาราง 9)

ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์โดยรวมในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.51) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับน้อยคือ การเลี้ยงสัตว์หลายชนิดร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย 1.92) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับน้อยที่สุดคือ การเลี้ยงสัตว์ควบคู่กับการเลี้ยงปลา (ค่าเฉลี่ย 1.45) และการเลี้ยงปลาหลายชนิดร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย 1.16) (ตาราง 10)

ด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์โดยรวมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.01) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับน้อยคือ การนำเศษผักและฟางไปเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.55) การนำมูลสัตว์มาทำปุ๋ยใส่พืช และทำแปลงตอนแล้วนำไปเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 2.49) การเลี้ยงปลูสัตว์ในสวนไม้ผล (ค่าเฉลี่ย 2.39) และการเลี้ยงปลาในนาข้าว (ค่าเฉลี่ย 2.16) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับในระดับน้อยที่สุดคือ การเลี้ยงสัตว์ในร่องสวน (ค่าเฉลี่ย 1.77) การเลี้ยงเป็ดในนาข้าว (ค่าเฉลี่ย 1.62) และการนำน้ำจากบ่อปลาหรือพื้นที่การเกษตรไปรดพืช (ค่าเฉลี่ย 1.12) (ตาราง 11)

ตาราง 9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช

(n = 366)

ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการยอมรับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย			
การปลูกไม้ยืนต้นแบบผสมผสานอื่นๆ	28	272	15	4	3.63	1.09	มาก
การนำเศษวัสดุจากพืชมาทำเป็นปุ๋ยให้กับพืชและคลุมดินให้กับพืช	7.7	74.3	4.1	1.1	12.8		
การปลูกไม้ยืนต้นในนา	65	195	11	22	3.43	1.39	มาก
	17.8	53.3	3	6	19.9		
การปลูกพืชชั้นล่างร่วมกับไม้ยืนต้น	28	166	59	20	3.04	1.35	ปานกลาง
	7.7	45.4	16.1	5.5	25.4		
การปลูกพืชชั้นล่างร่วมกับไม้ยืนต้น	10	51	3	2	1.55	1.20	น้อยที่สุด
	2.7	13.9	0.8	0.5	82		
รวม					2.91	0.72	ปานกลาง

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20
 ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60
 น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 10 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์

(n = 366)

ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการยอมรับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย			
การเลี้ยงสัตว์หลายชนิดร่วมกัน	20 (5.5)	38 (10.4)	67 (18.3)	8 (2.2)	233 (63.7)	1.92	1.31 น้อย
การเลี้ยงสัตว์ควบคู่กับการเลี้ยงปลา	5 (1.4)	48 (13.1)	1 (0.3)	-	312 (85.2)	1.45	1.10 น้อยที่สุด
การเลี้ยงปลาหลายชนิดร่วมกัน	13 (3.6)	2	-	-	351 (95.9)	1.16	0.77 น้อยที่สุด
รวม						1.51	0.78 น้อยที่สุด

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20
 ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60
 น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 11 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล ด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

(n = 366)

ด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการยอมรับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย			
การนำเศษผักและฟางไปเลี้ยงสัตว์	52 (14.2)	110 (30.1)	5 (1.4)	19 (5.2)	180 (49.2)	2.55	1.64 น้อย
การนำมูลสัตว์มาทำปุ๋ยใส่พืช และทำแกลบตอนแล้วนำไปเลี้ยงสัตว์	88	48	22	4	204	2.49	1.75 น้อย
การเลี้ยงปลุ่สัตว์ในสวนไม้ผล	24	13.1	6	1.1	55.7	2.39	1.60 น้อย
	7.7	35.8	0.3	-	56.3		
การเลี้ยงปลาในนาข้าว	20	108	8	6	224	2.16	1.51 น้อย
	5.5	29.5	2.2	1.6	61.2		
การเลี้ยงสัตว์ในร่องสวน	38	37	9	2	280	1.77	1.44 น้อยที่สุด
	10.4	10.1	2.5	0.5	76.5		

ตาราง 11 (ต่อ)

(n = 366)

ด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการยอมรับ	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย				น้อยที่สุด
การเลี้ยงเป็ดในนาข้าว	14	35	25	15	277	1.62	1.19	น้อยที่สุด
	3.8	9.6	6.8	4.1	75.7			
การนำจากบ่อปลาหรือพื้นที่การเกษตรไปรดพืช	7	4	2	-	353	1.12	0.64	น้อยที่สุด
	1.9	1.1	0.5	-	96.4			
รวม						2.01	1.10	น้อย

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20
 ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60
 น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม
กับรูปแบบและเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานที่
เกษตรกรยอมรับในอำเภอศรีษะนาถ
จังหวัดสุโขทัย**

เพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งเพศออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ในด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 12) จึงกล่าวได้ว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานในด้านการปลูกพืชร่วมกับพืชเท่านั้น กล่าวคือ เพศชายจะมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานมากกว่าเพศหญิง

อายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งอายุออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 45 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 12) จึงกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีอายุมากหรือน้อยก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานในทุกๆ ด้าน

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

เพศ	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน									
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์		รวมทุกด้าน			
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	รวม	
ชาย	152	127	16	263	79	200	24	255	279	
	41.53	34.70	4.37	71.86	21.58	54.64	6.56	69.67	76.23	
หญิง	31	56	7	80	34	53	7	80	87	
	8.47	15.30	1.91	21.86	9.29	14.48	1.91	21.86	23.77	
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366	
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)	
	$\chi^2 = 9.424$		$\chi^2 = 0.602$		$\chi^2 = 3.601$		$\chi^2 = 0.026$			
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1			
	p = 0.002		p = 0.438		p = 0.058		p = 0.871			

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

อายุ	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน									
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์		รวมทุกด้าน			
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	รวม	
ไม่เกิน 45 ปี	101	94	10	185	60	135	20	175	195	
	27.60	25.68	2.73	50.55	16.39	36.89	5.46	47.81	53.28	
มากกว่า 45 ปี	82	89	13	158	53	118	11	160	171	
	22.40	24.32	3.55	43.17	14.48	32.24	3.01	43.72	46.72	
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366	
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)	
	$\chi^2 = 0.538$		$\chi^2 = 0.947$		$\chi^2 = 0.002$		$\chi^2 = 1.718$			
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1			
	p = 0.463		p = 0.330		p = 0.963		p = 0.190			

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อยค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า กับกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 14) จึงกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะผู้ให้ข้อมูลจะมีการศึกษาในระดับใดก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งจำนวนสมาชิกในครัวเรือนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่เกิน 4 คน และกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 4 คน ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ในด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช และด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 15) จึงกล่าวได้ว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ เท่านั้น กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากจะมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานมาก

ตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

ระดับการศึกษา	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน								
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์				
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย			
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	169	170	23	316	103	236	27	312	339
	46.17	46.45	6.28	86.34	28.14	64.48	7.38	85.25	92.62
สูงกว่าประถมศึกษา	14	13	0	27	10	17	4	23	27
	3.83	3.55	0.00	7.38	2.73	4.64	1.09	6.28	7.38
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 0.040$		$\chi^2 = 1.955$		$\chi^2 = 0.519$		$\chi^2 = 1.514$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.842		p = 0.162		p = 0.471		p = 0.219		

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน										
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์		มาก		น้อย		รวมทุกด้าน
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	รวม
ไม่เกิน 4 คน	149	140	17	272	81	208	24	265	289		
	40.71	38.25	4.64	74.32	22.13	56.83	6.56	72.40	78.96		
มากกว่า 4 คน	34	43	6	71	32	45	7	70	77		
	9.29	11.75	1.64	19.40	8.74	12.30	1.91	19.13	21.04		
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366		
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)		
	$\chi^2 = 1.332$		$\chi^2 = 0.377$		$\chi^2 = 5.216$		$\chi^2 = 0.049$				
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1				
	p = 0.248		p = 0.539		p = 0.022		p = 0.826				

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

จำนวนพื้นที่ถือครอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งจำนวนพื้นที่ถือครอง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีจำนวนพื้นที่ถือครองไม่เกิน 6 ไร่ กับกลุ่มที่มีจำนวนพื้นที่ถือครอง มากกว่า 6 ไร่ ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า จำนวนพื้นที่ถือครองของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า จำนวนพื้นที่ถือครองของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 16) จึงกล่าวได้ว่า ไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีจำนวนพื้นที่ถือครองในระดับใดก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

รายได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งระดับรายได้ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 40,000 บาท กับกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 17) จึงกล่าวได้ว่า ไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีรายได้ในระดับใดก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพื้นที่ถือครองกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

จำนวนพื้นที่ถือครอง	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน						รวมทุกด้าน		
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์				
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย			
1-6 ไร่	91	75	11	155	46	120	12	154	166
	24.86	20.49	3.01	42.35	12.57	32.79	3.28	42.08	45.36
มากกว่า 6 ไร่	92	108	12	188	67	133	19	181	200
	25.14	29.51	3.28	51.37	18.31	36.34	5.19	49.45	54.64
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 2.822$		$\chi^2 = 0.060$		$\chi^2 = 1.424$		$\chi^2 = 0.604$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.093		p = 0.806		p = 0.233		p = 0.437		

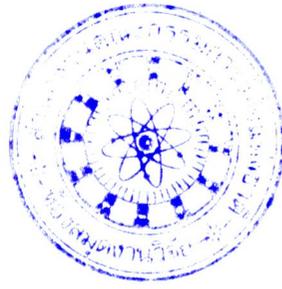
หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

รายได้	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน						รวมทุกด้าน	
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์			
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย		
ไม่เกิน 40,000 บาท	89 24.32	89 24.32	14 3.83	164 44.81	51 13.93	127 34.70	166 45.36	178 48.63
มากกว่า 40,000 บาท	94 25.68	94 25.68	9 2.46	179 48.91	62 16.94	126 34.43	169 46.17	188 51.37
รวม	183 (50.00)	183 (50.00)	23 (6.28)	343 (93.72)	113 (30.87)	253 (69.13)	335 (91.53)	366 (100.00)
	$\chi^2 = 0.000$ df = 1 p = 1.000		$\chi^2 = 1.471$ df = 1 p = 0.225		$\chi^2 = 0.802$ df = 1 p = 0.370		$\chi^2 = 1.335$ df = 1 p = 0.248	

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตำแหน่งทางสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งตำแหน่งทางสังคม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีตำแหน่งทางสังคม กับกลุ่มที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า ตำแหน่งทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ตำแหน่งทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 18) จึงกล่าวได้ว่า ตำแหน่งทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในภาพรวม กล่าวคือ ผู้ที่มีตำแหน่งทางสังคมจะมีการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ตำแหน่งทางสังคม

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรเป็นของตนเอง และกลุ่มที่มีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรจากแหล่งอื่นๆ ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 19) จึงกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรจากแหล่งใดก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

ตำแหน่งทางสังคม	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน								
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์				
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย			
ไม่มี	152	148	17	283	89	211	20	280	300
	41.53	40.44	4.64	77.32	24.32	57.65	5.46	76.50	81.97
มี	31	35	6	60	24	42	11	55	66
	8.47	9.56	1.64	16.39	6.56	11.48	3.01	15.03	18.03
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 0.296$		$\chi^2 = 1.077$		$\chi^2 = 1.137$		$\chi^2 = 6.978$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.587		p = 0.299		p = 0.286		p = 0.008		

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตรกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน								
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์				
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย			
ไม่ใช้ของตนเอง	12	5	2	15	4	13	2	15	17
	3.28	1.37	0.55	4.10	1.09	3.55	0.55	4.10	4.64
ของตนเอง	171	178	21	328	109	240	29	320	349
	46.72	48.63	5.74	89.62	29.78	65.57	7.92	87.43	95.36
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 3.023$		$\chi^2 = 0.909$		$\chi^2 = 0.451$		$\chi^2 = 0.250$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.082		p = 0.340		p = 0.502		p = 0.617		

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

การได้รับข่าวสาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งการได้รับข่าวสารออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีได้รับข่าวสาร 1-2 แหล่ง และกลุ่มที่มีได้รับข่าวสารมากกว่า 2 แหล่ง ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า การได้รับข่าวสารของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า การได้รับข่าวสารของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 20) จึงกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะได้รับข่าวสารมากหรือน้อยก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

ประสบการณ์การฝึกอบรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งประสบการณ์การฝึกอบรม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมไม่เกิน 2 ครั้ง และกลุ่มที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมมากกว่า 2 ครั้ง ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์การฝึกอบรมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ประสบการณ์การฝึกอบรมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 21) จึงกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีประสบการณ์การฝึกอบรมมากหรือน้อยก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตร ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรไม่เกิน 6 ครั้ง และกลุ่มที่มีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรมากกว่า 6 ครั้ง ส่วนระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ยอมรับมาก และยอมรับน้อย ผลการศึกษาพบว่า การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปลูกพืชร่วมกับพืช ด้านการเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์ และด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์

เมื่อดูภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน (ตาราง 22) จึงกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรมากหรือน้อยก็ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน ในทุกๆ ด้าน

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ การเกษตรแบบผสมผสาน	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน								
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์				
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย			
1-2 แห่ง	89	96	16	169	59	126	14	171	185
	24.32	26.23	4.37	46.17	16.12	34.43	3.83	46.72	50.55
มากกว่า 2 แห่ง	93	87	7	173	54	126	17	163	180
	25.41	23.77	1.91	47.27	14.75	34.43	4.64	44.54	49.18
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 0.462$		$\chi^2 = 3.501$		$\chi^2 = 0.153$		$\chi^2 = 0.414$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.497		p = 0.061		p = 0.696		p = 0.520		

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การฝึกอบรมกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล (n=366)

ประสบการณ์การฝึกอบรม	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน										
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกัน		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์		น้อย		มาก		
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย	
ไม่เกิน 2 ครั้ง	133	134	20	247	81	186	22	245	22	245	267
	36.34	36.61	5.46	67.49	22.13	50.82	6.01	66.94	6.01	66.94	72.95
มากกว่า 2 ครั้ง	50	49	3	96	32	67	9	90	9	90	99
	13.66	13.39	0.82	26.23	8.74	18.31	2.46	24.59	2.46	24.59	27.05
รวม	183	183	23	343	113	253	31	335	31	335	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)	(8.47)	(91.53)	(100.00)
	$\chi^2 = 0.014$		$\chi^2 = 2.440$		$\chi^2 = 0.133$		$\chi^2 = 0.067$		$\chi^2 = 0.067$		
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		df = 1		
	p = 0.906		p = 0.118		p = 0.715		p = 0.795		p = 0.795		

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00

ตาราง 22 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อเจ้าหน้าที่เกษียณที่เกษียณกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสานของผู้ให้ข้อมูล

(n=366)

การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษียณ	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบผสมผสาน						รวมทุกด้าน	
	การปลูกพืชร่วมกับพืช		การเลี้ยงสัตว์ร่วมกับสัตว์		การปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์			
	มาก	น้อย	มาก	น้อย	มาก	น้อย		
ไม่เกิน 6 ครั้ง	128	131	15	244	82	177	238	259
	34.97	35.79	4.10	66.67	22.40	48.36	65.03	70.77
มากกว่า 6 ครั้ง	55	52	8	99	31	76	10	107
	15.03	14.21	2.19	27.05	8.47	20.77	2.73	29.23
รวม	183	183	23	343	113	253	31	366
	(50.00)	(50.00)	(6.28)	(93.72)	(30.87)	(69.13)	(8.47)	(91.53)
	$\chi^2 = 0.119$		$\chi^2 = 0.365$		$\chi^2 = 0.256$		$\chi^2 = 0.650$	
	df = 1		df = 1		df = 1		df = 1	
	p = 0.730		p = 0.546		p = 0.613		p = 0.199	

หมายเหตุ การแปลผลระดับการยอมรับ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-3.00 มาก ค่าเฉลี่ย 3.01-5.00